

🇬🇧 Welcome to Agön-Kråkön!

The islands of Agön and Kråkön contain the remains of a large number of old fishing villages. As the coastline has been severely affected by land elevation, the harbours have subsequently become too shallow and the fishing villages have been moved to better locations. On Drakön for example, the remains of a medieval harbour are well worth seeing. The chapels in Agö and Kråkö harbours are also worth a visit. The natural environment on the islands is dominated by coniferous forest that in some places is almost untouched by human beings. In several places there are extensive shingle fields and beautifully shaped banks. Along the shore there is a good chance of seeing various coastal birds such as velvet scoter, eider duck, arctic tern and white-tailed eagle and out at sea you might be lucky enough to see a grey seal. Today the islands of the archipelago are important recreational sites and there are guest harbours on both Agö and Kråkö.

You are welcome to pick berries, flowers and edible mushrooms for your own use. But please be aware that when you are in the nature reserve you must not:

- collect wood or make fires outside the organised barbequing sites,
- camp other than in marked areas,
- bring unleashed dogs,
- ride or cycle through the terrain,
- damage living or dead trees and plants,
- remain within Tihällan seal conservation area during the period 1/2 - 31/8.

The complete regulations are available on the County Administrative Board's website.

Hitta hit

Agön och Kråkön ligger 2 landmil sydost om Hudiksvall och du kan ta dig hit med egen båt eller genom att beställa båt som avgår från fastlandet. För information, kontakta Hudiksvalls Turistbyrå, tel 0650-191 00 eller www.visitgladahudik.se.

I reservatet finns en av kustens största kolonier med gräsäl. Sälarna kan ses när de ligger på kobbar och skär och solar. • One of the coast's largest colonies of grey seals is to be found in the reserve. The seals can be seen lying in the sun on islets and skerries.

Länsstyrelsen Gävleborg

801 70 Gävle

Telefon (växel): 010-225 10 00

Webbplats: www.lansstyrelsen.se/gavleborg

Syftet med Sveriges naturreservat är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Areal: 4 540 hektar. **Beslutsår:** 2004. **Ägare:** Hudiksvalls kommun samt Statens fastighetsverk. **Förvaltare:** Länsstyrelsen Gävleborg.

Syfte: Skydda ett större sammanhängande samt oexploaterat skärgårdsområde och där bevara den biologiska mångfalden, vårda och bevara den värdefulla natur- och kulturmiljön samt områdets betydelse för rekreation och friluftsliv.

Delar av naturreservatet ingår i EU:s ekologiska nätverk av skyddade områden, Natura 2000.

Produktion: Länsstyrelsen Gävleborg. **Layout & text:** Naturcentrum AB. **Framsida:** H. Östbom (gräsäl). **Övriga foton:** H. Östbom & Naturcentrum AB. **Illustrationer:** A. Andersson, P. Elfman & M. Holmer. **Karta:** M. Holmer. **Tryck:** Exakta AB, 5 000 ex, 2022

NATURRESERVAT I GÄVLEBORGS LÄN

Agön-Kråkön

Kråkön

Agön - Kråkön – fiskelägen, klapperstensfält och gammelskog

Agön och Kråkön är två stora skärgårdsöar med välbevarade fiskelägen och en rik natur. Landskapet är tydligt format av havet, med vidsträckta klapperstensfält och mjukt böljande strandvallar. Öarna är populära friluftsområden där du kan njuta av hav och trolska skärgårdsskogar. Gästbrygga finns i Kråkö hamn. I Storhamn på Agön finns en stor hamn där de flesta typer av båtar kan gå in.

Fiskande stadsbor

Fiskelägen sträcker sig som ett pärlband längs Gästrike- och Hälsingekusten och representerar en uråldrig näring och kultur. Fisket bedrevs av borgare som bodde på fastlandet under vintern och vistades vid kusten under sommaren. Strömning var basen i fiskenäringen men man fiskade även lax.

Övergivna fiskelägen

Den ständigt pågående landhöjningen innebar att fiskelägenas hamnar med tiden blev för grunda och man tvingades flytta. Agöns äldsta kända fiskeläge övergavs troligen under 1600-talet, då en ny hamn togs i bruk. Av det gamla fiskeläget vid Agö fyr återstår idag endast husgrunder, stöd för torkställningar till nät och spår av en båtlänning. På Drakön finns spår efter ett annat medeltida fiskeläge – St Olofs hamn, en fd havsvik som idag är en våtmark.

Agö hamn är en av många trevliga rastplatser i reservatet.
• Agö harbour is one of many pleasant places in the reserve to have a cup of coffee.

Kapell ute till havs

Ute i havsbandet var det var långt till sockenkyrkan och stadens borgare lät därför bygga enkla kapell, byggnader som idag tillhör länets mest intressanta kyrkomiljöer. Även om de är små och anspråkslösa utvändigt är ofta interiören påkostad. Både Agö och Kråkö hamn har var sitt kapell, från 1660 respektive 1736. Agöns kapell är Hälsingekusten största.

Format av havet

Agön och Kråkön steg upp ur havet för ca 6 000 år sedan. Landet fortsatte därefter att stiga och Agöns högsta topp när idag 45 meter över havet. Under årtusenden har havets vågor ständigt sköljt in över stränderna och format dagens klapperstensfält, strandvallar, grusfält och sandfält.

Fåglar i skog och till havs

Som besökare kan du vara nästan säker på att få se kustfåglar som svärta, vigg, ejder och småskrake guppa bland vågorna. Fisktärna, silvertärna och deras storvuxna släkting skrântärna dyker i vikarna och havsörn seglar ofta i skyn.

Skrântärna
Hydroprogne caspia

Silvertärna
Sterna paradisaea

I gammelskogen lever orre, tjäder, spillkråka, tretåig hackspett och flera andra fågelarter.

Sälskyddsområde

Kring Tihällan finns det gott om gråsäl. De kikar nyfiket upp över ytan eller syns som siluetter mot horisonten när de ligger och solar på kobbar och skär. Vindstilla dagar kan deras spöklika sång höras långt ute till havs.

På våren föds kutarna. Därefter byter sälarna päls och lämnar då ogärna klipporna. Under dessa perioder är sälarna särskilt känsliga för störningar så tänk på att respektera tillträdesförbudet som gäller 1/2 - 31/8 (se kartan).

Urskogslik skog

På Drakön och Tihällan finns några av Gävleborgskustens mest urskogslika skogar, där många tallar är över 300 år gamla och mossa växer över fallna, gamla träd. Skogen är nästan opåverkad av mänsklig aktivitet, och endast vinden har vridit de kutryggiga tallarna. Vågig sidenmossa skimrar ljusst på marken, garnlav hänger i träden och vedtunga växer på murkna trädstammar. Andra ovanliga arter är violettgrå tagellav, violmussling och ryl.

Brandfält

Sommaren 1997 drog en skogsbrand fram i de centrala delarna av Agön och lämnade efter sig ett svart, avbränt landskap på omkring

Brandfältet på Agön är ett säregt landskap. Ask fungerade som gödsel för jorden och fick allt grönt liv att skjuta fart. • The area of burnt forest on Agön is a singular landscape. The ash acted as fertilizer for the soil and accelerated the growth of all plant life.

160 hektar. Idag har det avbrända landskapet täckts med sly och unga livskraftiga tallar. Så stora brandfält där inte skogen brukats, vare sig före eller efter branden, är mycket ovanliga i länet. I denna miljö lever speciella arter som gynnas av skogsbrand. Ett sådant exempel är skikt dynsvamp, som växer på brända björkar. Flera hotade insektsarter är i sin tur beroende av skikt dynsvampen.

Kom ihåg!

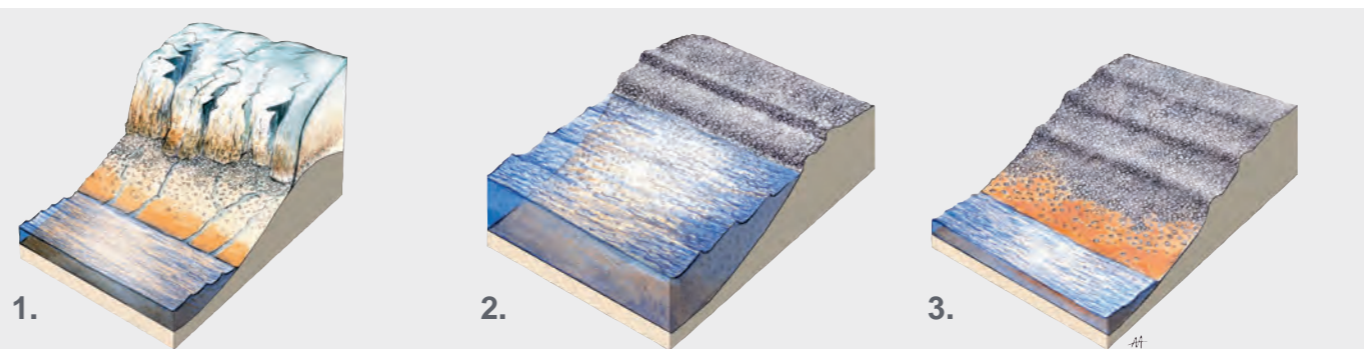
Du är välkommen att plocka bär, blommor och matsvamp för eget behov, men var uppmärksam på att du i detta naturreservat inte får:

- ta ved eller elda utanför iordningställda grillplatser,
- tälta annat än på anvisade platser,
- ha med okopplad hund,
- rida eller cykla i terrängen,
- skada levande eller döda träd och växter,
- vistas inom Tihällans område för sälskydd under tiden 1/2-31/8.

Fullständiga föreskrifter finns på Länsstyrelsens webbplats.

På solvarma stammar av gamla och grova tallar har man funnit spår av den sällsynta reliktböcken (Nothorhina punctata). • Traces of the rare longhorn beetle (Nothorhina punctata) have been found on the trunks of large, old pine trees that are warmed by the sun.

Klapperstensfält har skapats av inlandsisen och havet. När isen drog sig tillbaka avlagrades material (1). Isens smältvatten höjde havsnivån och materialet som isen avsatt utsattes för havets vågor, som svallade ut fint material. Grus och klapper samlades ibland till strandvallar, som visar var vattenytan en gång legat (2). När havet spolat bort de mindre partiklarna återstod endast stenar på stranden (3). Klapperstensfälten har efter hand höjts över havet i och med landhöjningen. • The shingle fields were created by the inland ice and the sea. The material was deposited when the ice subsequently retreated (1). Meltwater from the ice raised the sea level and the material deposited by the ice was exposed to the sea's waves, producing fine material. Gravel and pebbles were sometimes collected into banks that show where the surface of the water once was (2). When the sea washed away the smaller particles all that remained were the stones on the beach (3). The elevation of the land has subsequently raised the shingle fields above sea level.